

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1698

Vragen van de leden **Ypma** en **Recourt** (beiden PvdA) aan de Staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie over *meer vechtscheidingen door het verplichte ouderschapsplan* (ingezonden 3 maart 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 10 april 2014) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1545

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Verplicht ouderschapsplan levert alleen maar meer ruzie op»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van de uitspraak dat het verplichte ouderschapsplan voor meer vechtscheidingen zorgt?

Antwoord 2

Mij is geen onderzoek bekend op basis waarvan de conclusie kan worden getrokken dat het ouderschapsplan voor meer vechtscheidingen zorgt. Deze conclusie wordt ook niet getrokken in het WODC onderzoek naar het ouderschapsplan dat in opdracht van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie is uitgevoerd en bij brief van 20 december 2013 aan uw Kamer is aangeboden². In de brief over vechtscheidingen die de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en ik op 31 maart 2014 aan uw Kamer hebben gezonden, zijn wij ingegaan op deze evaluatie.

Vraag 3

Welke zorg en ondersteuning krijgen kinderen die lijden onder de vechtscheiding van hun ouders?

¹ Trouw, 26 februari 2014: »Verplicht ouderschapsplan levert alleen maar meer ruzie op«.

² Kamerstukken II, 2013/14, 33 836, nr. 1

Antwoord 3

Kinderen worden op verschillende manieren ondersteund. Allereerst vanuit de directe omgeving van het kind, denk aan bureu, familie en leerkrachten. Villa Pinedo ondersteunt kinderen onder andere via lotgenoten contact. Kinderen hebben hier eveneens de mogelijkheid zelf hun verhaal te doen. Vanuit het professionele circuit kunnen kinderen voor ondersteuning en zorg terecht bij voorzieningen voor jeugdgezondheidszorg (CJG), de huisarts of jeugdzorg (bureau jeugdzorg). Het verschilt echter per instelling hoeveel oog er is voor de positie van het kind in een vechtscheiding.

Een rechter kan, als een kind in de knel komt, een bijzondere curator benoemen voor het kind, die de belangen van het kind behartigt. De rechter kan ook, bij de behandeling van een echtscheidingsverzoek, aan de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad) advies vragen over gezag en omgang. Als de Raad tijdens zo'n procedure constateert dat er sprake is van een ernstige bedreiging in de ontwikkeling van de minderjarige kan de Raad een beschermingsonderzoek starten en aan de kinderrechtter verzoeken om een ondertoezichtstelling uit te spreken. De bureaus jeugdzorg zijn belast met de uitvoering van de ondertoezichtstelling.

Vraag 4

Hoe wordt deze situatie door bureaus jeugdzorg opgevangen en beoordeeld? Hoeveel werk hebben, zoals eerder gesteld, bureaus jeugdzorg aan de zorg en ondersteuning van kinderen die de dupe worden van een vechtscheiding?³

Antwoord 4

Momenteel zijn de bureaus jeugdzorg bezig om hun aanpak bij problematische echtscheidingen te verbeteren. Jeugdzorg Nederland verzamelt de verschillende initiatieven en ontwikkelde methoden. Vervolgens worden deze, voorzien van een theoretisch fundament, opgenomen in een handboek en beschikbaar gesteld aan alle bureaus jeugdzorg. Zoals eerder geantwoord in reactie op uw vragen⁴, wordt door bureau jeugdzorg niet geregistreerd op specifieke problematiek. Jeugdzorg Nederland schat in dat bij ongeveer 7.500 kinderen die onder toezicht staan, de (echt)scheiding een prominent onderdeel vormt van de problematiek. Dit varieert van een milde (v)echtscheiding tot zeer ernstige en beschadigende vechtscheidingsproblematiek.

Vraag 5

Welke maatregelen gaat u nemen, anders dan het verplichte ouderschapsplan, om vroegsignalering te bevorderen en om het welzijn van kinderen die de dupe worden van een vechtscheiding te waarborgen?

Antwoord 5

In het uitvoeringsplan vechtscheidingen dat u op 31 maart 2014 heeft ontvangen, ligt de nadruk op vroegtijdig signaleren en het voorkomen van een escalerende scheiding. Alle acties in het plan zijn er op gericht om het welzijn van kinderen die de dupe worden van een scheiding te verbeteren. De Ministeries van VWS en van Veiligheid en Justitie ondersteunen een aantal pilots, waaronder gemeentelijke pilots, met als doel vroegtijdige signalering en hoogwaardige triage te realiseren, zodat direct de juiste hulp kan worden geboden. Ook is de rechtspraak voornemens twee pilots met een «regierechter» te starten. In deze pilots behandelt één rechter de hele echtscheidingsprocedure, zodat de rechter tijdens dit proces beter zicht krijgt en houdt op de situatie van ex-partners en hun kinderen. Dit moet er toe leiden dat signalen van een escalerende scheiding eerder worden opgemerkt en er sneller passende maatregelen worden genomen.

Vraag 6

Welke maatregelen zijn er om ouders medeverantwoordelijk te maken voor de gevolgen van hun vechtscheiding voor hun kinderen?

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1683.

⁴ idem

Antwoord 6

Ouders zijn in eerste instantie aan zet om te voorkomen dat een (echt)scheiding uit de hand loopt en kinderen hiervan de dupe worden. Zij zijn immers de enige die de strijd echt kunnen stoppen. Het sociale netwerk rond ouders en kinderen kan hierin een belangrijke rol vervullen. Het aanspreken van ouders op hun verantwoordelijkheid, indien er zorgen zijn over de kinderen, is voor het sociale netwerk rond een gezin alsmede voor betrokkenen vanuit bijvoorbeeld het onderwijs of (sport)clubs vaak moeilijk. Toch rust er op al deze personen een verantwoordelijkheid om signalen bespreekbaar te maken. Onze inzet hierop bestaat uit een bewustwordingscampagne om het sociale netwerk rondom ouders en het kind aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om excessen te signaleren en in te (laten) grijpen. Zoals ook vermeld in de brief van 31 maart 2014 aan uw Kamer start Villa Pinedo een online workshop voor ouders om hen bewust te maken van alle belangrijke aspecten van een scheiding vanuit de ogen van een kind.